

Prirodno-matematički fakultet
Društvo matematičara i fizičara Crne Gore
OLIMPIJADA ZNANJA 2018.

Zadaci iz HEMIJE
za I razred srednje škole

Uputstvo za takmičare:

- Predviđeno vrijeme za izradu testa je 120 minuta.
- Odgovori se moraju pisati isključivo plavom ili crnom hemijskom olovkom. Odgovori napisani grafitnom olovkom ili hemijskom koja se može brisati neće se uzimati u obzir pri bodovanju.
- Nepregledni i nečitko napisani odgovori neće biti pregledani.
- Postupak rješavanja zadatka kao i samo rješenje moraju biti jasno označeni brojem zadatka. Neoznačena rješenja neće biti pregledana.
- Dozvoljena je upotreba kalkulatora (digitrona), dok nije dopuštena upotreba tablice Periodnog sistema elemenata.
- Za vrijeme rada nije dopuštena upotreba mobilnih telefona, niti napuštanje prostorije u kojoj se odžava takmičenje.

Želimo Vam uspješan rad!

Šifra takmičara:

Komisija:

MAKSIMALAN BROJ POENA	BROJ OSTVARENIH POENA TAKMIČARA:
100	

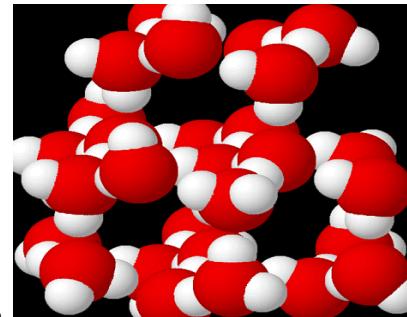
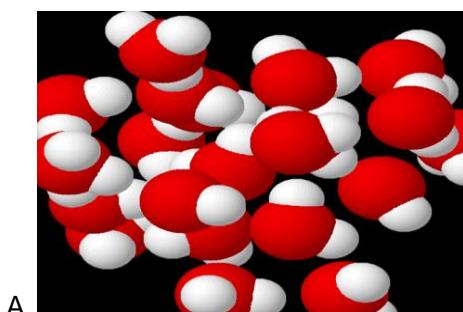
Podgorica, 05. maj 2018.

1. I) Koja od sledećih elektronskih konfiguracija nije moguća (zaokružiti i obrazložiti):

- A) $2s^2 2p^6$, B) $4s^2 3d^{10} 4p^1$, C) $6s^2 4f^{10}$, D) $4s^2 4d^5$.

II) Na kojoj slici je prikazan led a na kojoj voda u tečnom stanju?

(10)

2. I) Koja od sledećih supstanci ima najveću tačku ključanja (zaokružiti tačan odgovor):

- A) F_2 , B) Cl_2 , C) Br_2 , D) I_2

II) Koja od sledećih izoelektronskih čestica ima najveći radijus (zaokružiti tačan odgovor)

- A) K^+ , B) Ca^{2+} , C) P^{3-} , D) S^{2-} .

(10)

3. Koliko milimola $Ca(OH)_2$ mora da se doda u 250 ml vodenog rastvora HCl ($c=0,010$ mol/dm ^{3}) da se dobije rastvor u kome će koncentracija HCl da bude 0,001 mol/dm ^{3} , ako se zapremina rastvora nakon dodavanja hidroksida ne mijenja?

(10)

4. Sušenjem u toku 24 sata na 180 °C, iz uzorka $\text{Na}_2\text{SO}_4 \cdot n \text{H}_2\text{O}$ mase 1,54 g ukloni se sva hidratisana voda i masa uzorka ostaje 0,68 g. Izračunajte broj "n" molekula vode u navedenom kristalohidratu.

(10)

5. Koncentracija rastvora perhlorne kiseline (HClO_4), masenog udjela 0,18 na 20 °C je 2,00 mol/dm³. kolika je gustina (g/cm³) ovog rastvora na 20 °C?

(10)

6. Koliko grama oksidnih jona sadrži onoliko elektrona koliko se nalazi u 1 kg aluminijumovih jona?

(10)

7. Konstanta ravnoteže reakcije: $\text{PCl}_5(\text{g}) \leftrightarrow \text{PCl}_3(\text{g}) + \text{Cl}_2(\text{g})$ na temperaturi T je $K_c = 4,0 \cdot 10^{-2}$ mol/m³. U evakuisani sud zapremine 20 dm³ unijeta je određena količina PCl₅. U stanju ravnoteže na dатој temperaturi u sudu je bilo 0,284 g hlorova. Izračunati ravnotežnu i početnu koncentraciju PCl₅ i molski udio PCl₅ u ravnotežnoj smješti.

(10)

- a) Napisati izraz za konstantu ravnoteže za reakciju predstavljenu jednačinom iznad.
- b) Ako je reakcija u ravnoteži sa viškom preostalog C koja od sledećih promjena će povećati količinu CO (*zaokružiti tačan odgovor*):
- I) dodavanje C(s); II) povećanje temperature; III) povećanje pritiska?
  - a) samo I, b) I, II i III, c) samo III, d) ni jedna od ovih

(10)

9. U 20 cm^3 rastvora koji sadrži 20,65 (mas.) % HCl ($\rho = 1,1 \text{ g/cm}^3$) na 25°C dodato je 180 g vode. Izračunati sadržaj kiseline u rastvoru, u mas%, i koncentraciju rastvora (c), na toj temperaturi.

(10)

10. Prema jednačinama datim u donjoj tabeli odgovoriti koja od navedenih supstanci je najjači reducent:

- a) H^+ , b) H_2 , c) H_2O , d) Pd^{2+}

(10)

Polureakcija	
$2\text{H}^+ + 2\text{e}^- \rightarrow \text{H}_2$	
$\text{Pd}^{2+} + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Pd}$	
$\text{O}_2 + 4\text{H}^+ + 4\text{e}^- \rightarrow 2\text{H}_2\text{O}$	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1 H 1.01																
2 Li 6.94	3 Be 9.01															
3 Na 23.0	4 Mg 24.3															
4 K 39.1	5 Ca 40.1	6 Sc 45.0	7 Ti 47.9	8 V 50.9	9 Cr 52.0	10 Mn 54.9	11 Fe 55.8	12 Co 58.9	13 Ni 58.7	14 Cu 63.5	15 Zn 66.4	16 Ga 69.7	17 Ge 72.6	18 As 74.9	19 Se 79.0	20 Br 79.9
5 Rb 87.6	6 Sr 87.8	7 Y 88.9	8 Zr 91.2	9 Nb 92.9	10 Mo 96.0	11 Tc 97.91	12 Ru 101.0	13 Rh 102.9	14 Pd 106.4	15 Ag 107.9	16 Cd 112.4	17 In 114.8	18 Sn 118.7	19 Sb 121.8	20 Te 127.8	21 I 126.9
6 Cs 132.9	7 Ba 137.3	8 La 138.9	9 Hf 178.5	10 Ta 180.9	11 W 183.8	12 Re 186.2	13 Os 190.2	14 Ir 192.2	15 Pt 195.1	16 Au 197.0	17 Hg 200.6	18 Tl 204.4	19 Pb 207.2	20 Bi 209.0	21 Po 209.1	22 Rn 210 [210]
7 Fr [223]	8 Ra [226]	9 Ac [227]	10 Rf [261]	11 Db [262]	12 Sg [266]	13 Bh [264]	14 Mt [277]	15 Ds [268]	16 Rg [271]	17 Uut [272]	18 Uuq [285]	19 Uup [284]	20 Uuh [289]	21 Uus [288]	22 Uuo [294]	23 Uuo [294]